

Лидер СДСМ-а Зоран Заев верује да ће Македонија, до краја маја, имати нову, реформску Владу након што му председник Ђорђе Иванов повери мандат да је састави. Каже и да су односи са Србијом на веома ниском нивоу али да ће се трудити да их унапреди мада му је било “непријатно слушати” говоре Александра Вучића о некаквом “македонском сценарију”.

У интервјуу за Н1, Заев је нагласио да очекује да ових дана добије мандат за састављање Владе. “У четвртак или петак истиче десет дана откад му је нови председник Скупштине Македоније послао писмо, и у том периоду спреман сам да потпишем изјаву којом гарантујем, у име новоформиране већине у парламенту, да ће све што будемо радили бити у циљу јачања јединства, територијалног интегритета и суверенитета, да се сачува наш уставни поредак и све оно што је битно у интересу грађана наше земље”, истиче он.

Заев пак није желео да коментарише могућност шта ће се десити уколико Иванов до 19. маја не додели мандат за састављање нове Владе. “Друге варијанте и могућности свакако постоје, али ја сам заиста посвећен формирању новоизабране већине у парламенту, разматрању примедба Иванова и одстрањивању тих примедба нашим радом како би се омогућило додељивање мандата”.

Свима је преко главе кризе у Македонији, насиље велика срамота

Према његовим речима, свима је преко главе политичке кризе у Македонији.

“Насиље које се догодило у парламенту велика је срамота за нашу Македонију, пред целим светом, па и код куће. Верујем да је свима доста овога. И напослетку, Македонија мора ући у нормалне демократске процесе, вратити институције, функционисати нормално, а наравно, подстицај ми даје и одлука нашег политичког противника ВМРО-ДПМНЕ да коначно пређе у опозицију”.

На питање да шта мисли који су разлози зашто је он прихватљив партнер за албанске партије а Никола Груевски није, Зоран Заев наглашава да је у питању разлика у концептима.

“Наш политички противник је дуго времена, годинама, а посебно у кампањи и после кампање предлагао пројекат или концепт будуће владавине, тзв. чисту Македонију. Македонија је мултиетничка земља и морамо заједно градити будућност. Све националности, све религије, сва опредељења, сви социјални статуси у Македонији морају стајати заједно и заједно унапређивати заједничку Македонију”, истиче он.

Додаје да је за разлику од концепта ВМРО-ДПМНЕ, њихов концепт је једно друштво за све.

“То је будућност наше мултиетничке земље. Верујем да је то и будућност Европе, као и целог света. Верујем да је успех могућ само уз овакав концепт и да ћемо само тако остварити бољу будућност, једнаку за све грађане”.

Да ли је пристао на "тиранску платформу?"

На опаску да Груевски са друге стране тврди да је подршку албанских партија добио пристајањем на такозвану “тиранску платформу”, Заев наводи да све странке имају стартне позиције за преговоре.

“Све политичке партије, након избора, имају почетне позиције за преговарање. То имамо ми с нашим планом за живот у Македонији, то има ВМРО-ДПМНЕ, то имају и доминантне албанске политичке партије у Македонији. ... Ми још нисмо ни почели преговоре. Морамо добити мандат како бисмо сели и почели да преговарамо с албанским партијама”, наглашава Заев.

“Све оно што се догађало у Македонији било је само изговор да се не омогући мирна и брза смена власти. Од 11. децембра Македонија је проћердала више од пет месеци, уместо да решавамо проблеме у интересу свих грађана”.

Како истиче, политичке партије могу имати своје аспирације, позиције, почетне преговарачке позиције или било какве друге али се све то преточи у програм владе, који ће носити институције, а не политичке партије или појединци.

Лидер СДСМ-а каже да је традиција у Македонији да, без обзира на то која македонска партија формира владу, за партнера увек има албанску партију. “Код нас је то традиција, ми смо мултиетничко друштво, и морају бити заступљене партије свих мањих етничких заједница. То није само албанска већ и српска, турска, ромска, влашка, бошњачка па и све друге мање етничке заједнице.

Шта су били захтеви албанских партија?

На питање да конкретно одговори шта су захтевале албанске партије, Заев каже да су захтевале, у складу с Уставом Македоније, унапређење употребе језика мањих етничких заједница, укључујући албански, али и језике других, мањих етничких заједница, улазак у ЕУ и НАТО, подршку и продужење мандата специјалног јавног тужиоца, равномеран регионални развој.

“Наравно, имају и нека осетљива питања за која ће бити неопходна дебата. Ми смо се о свим тим питањима изјаснили, ту нема дилеме, нема нерешених питања, ничега због чега би влада која ће бити на положају у наредном периоду, била у сукобу с Уставом, интересима грађана или било које друге етничке групе у Македонији, поред македонске,

албанске, турске итд”, наглашава он.

Каже да је помињање “Тиранске платформе” само изговор да се не преда власт. “Ово је врло опасно за будућност и интересе Републике Македоније и њених грађана”.

Тврди да због договора са албанским партијама није потребно мењање Устава. “ Не само да неће бити потребно већ то нико и не захтева. На крају крајева, важан је документ који се зове Програм нове реформске владе. То је документ с којим ће нови мандатар, то јест ја, наступити пред парламентом и предложити нови владин кабинет.

Застави Албаније није место на столу председника Собрања

На питање шта мисли што се на столу новог председника Собрања налази и застава Албаније, Заев каже да тој застави тамо није место, зато што на том месту треба да стоји фотографија супруге и деце новог председника парламента.

“То је Скупштина Републике Македоније и у њој се треба понашати према законима. Што се тога тиче, нови председник парламента издао је званично саопштење и верујем да ће поштовати Устав, законе и пословник о раду Скупштине Републике Македоније”.

Сарадња Србије и Македоније на веома ниском нивоу

Говорећи о односима Србије и Македоније, Заев каже да је Србија велики пријатељ Македоније, да су то братски народи и да политичари то морају имати у виду јер су они пролазни И заменљиви.

Каже да ће учинити све да се унапреди сарадња између две земље јер је тренутно на веома ниском нивоу, а може бити за неколико степени виша. “Говорим о економском плану, о култури, образовању, здравству, спорту и свим другим могућим аспектима. Ми смо заиста блиски, братски народи, и ми то заслужујемо, у интересу грађана, како

Македоније тако и Србије”.

На питање да ли “пружену руку” Београду представља његова недавна изјава да у Србији постоји националистичко руководство Александра Вучића који је декларисао себе као лидера у региону, а да су се његове националистичке позиције показале када се дошло до тога да је угрожена његова политичка каријера, Заев подсећа на приче о “македонском сценарију”

“Видите, Вучић је водио кампању и буквално у сваком свом наступу говорио о некаквом “македонском сценарију”. Нажалост, то је, макар мени, било непријатно слушати, то како наш сусед говори о Македонији. Македонија се борила да добије регуларне изборе, да формира парламентарну већину и заслужила је да, као у свим демократским земљама, како у Македонији тако и Србији, све протекне онако како је у парламентарним демократијама нормално. Ја сам с те стране већ дао коментар, али желим да потврдим своје позитивне напоре за унапређење сарадње између Македоније и Србије, и с новим председником Србије, Вучићем”.

Закон мора бити исти за све

Коментаришући оптужбе за корупцију које су изнете на рачун не само странке Николе Груевског већ И партија које су биле с њим у власти а сада ће формирати власт с њим, Заев тврди да ће главни принцип за формирање владе бити то да закон буде једнак за све.

“Политичке партије које учествују у власти морају бити пример прихватања одговорности, то се односи на СДСМ, ДУИ, БЕСА, Алијансу, то важи за све политичке партије, њихове лидере, њихово руководство и комплетно чланство. Македонија ће поново бити земља у којој ће владати право и закони државе. Закон мора бити једнак за све. Нико нема право да се сакрије иза снаге коју носи политика кроз учешће у власти”, наглашава он.

Посланици ВМРО-ДПМНЕ омогућили упад у Собранје

Коментаришући то што је недавно оптужио посланике ВМРО-ДПМНЕ да су омогућили пролаз онима који су правили неред у Собрању, лидер СДСМ-а каже да за то постоје докази. “Данас сви имају телефоне, све је забележено, емитовано, грађани су то видели, али имао сам увид и у снимке са скупштинских камера, које су ту ради редовног надгледања Скупштине, који недвосмислено указују да су у организацији, путем телефонске координације, врата Скупштине отворили посланици мог политичког противника и ту нема никакве дилеме”.

Ипак, наводи да ће то истрага на крају потврдити. “Али знам да наш парламент у Македонији, у Скопљу, има пет улаза. На свих пет је полетела руља, а штитила их је полиција. Полиција је потиснута, али нико није ушао на остала четвора врата иако тамо није било полиције. Људи су ушли само на она врата која су отворили посланици ВМРО-ДПМНЕ, и показано им је куда најбрже могу да стигну до нас, посланика парламентарне већине, који смо били у прес-центру Скупштине Републике Македоније. Да неко изнутра није отворио врата, у Скупштини Републике Македоније не би избило насиље”.

Будућност региона је у ЕУ

О најавама стварања Велике Албаније, Заев каже да су у питању ситне структуре, мали број људи који говори о томе али да је будућност целог западног Балкана је Европска унија.

“Будућности за некакве веће државе више нема, ни у Европи ни на Балкану, и верујем да се такве изјаве дају само у кампањи, пре кампање и томе слично, јер је недвосмислена аспирација читавог региона западног Балкана, како га данас зову, место у ЕУ, а верујем да ће се то ускоро и остварити ако појачамо регионалну сарадњу у свим аспектима, јер ће нам велике европске силе, Немачка, Француска и други, указати поштовање и помоћи у процесу интеграције, ако, понављам, појачамо међусобну сарадњу”.

Локални избори највероватније 15. октобра

Говорећи о предстојећим локалним изборима у Македонији, Лидер СДСМ-а истиче да постоји могућност да се они одрже 15. октобра. “Верујем да ће се одмах након добијања

мандата парламент окупити и одлучити о коначном датуму када ће се мењати изборни закони али ово је један од вероватнијих или очекиваних датума. Може то бити и у новембру, али верујем да ће 15. октобар бити датум око кога ће се усагласити сви представници странака”.

Ипак, истиче, да је коначна одлука је на највишој државној институцији, а то је парламент Републике Македоније.

(Н1)